

Prawa dziecka

Czym są i jak je rozumieć?

Czy wiesz, czym są prawa dziecka? Dlaczego dzieci mają „inne” prawa niż dorośli? Po co dzieciom w ogóle prawa? Kierujemy ten tekst do Ciebie, bo chcemy, aby każda młoda osoba знаła swoje prawa. Dowiedz się, dlaczego prawa dziecka są tak ważne.

Prawa – dorosłych sprawa?

Wszystkim ludziom na świecie przysługują takie same prawa - są to prawa człowieka zapisane w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka. Dotyczą one także dzieci.

Dlaczego zatem mówimy o prawach dziecka, a nie o prawach człowieka? To, że dzieci mają swoje prawa nazwane prawami dziecka nie oznacza, że są one mniej ważne niż prawa człowieka. Dzieci, ze względu na to, że nie są jeszcze w pełni dojrzałe i samodzielne, potrzebują szczególnej ochrony i wsparcia, a to gwarantują im prawa dziecka. Zanim osiągniesz pełnoletność i skończysz 18 lat chronią Cię nie tylko prawa człowieka, ale i prawa dziecka zapisane w Konwencji o prawach dziecka.

© UNICEF

Czym są prawa dziecka?

Prawa dziecka to zbiór swobód, wolności i zabezpieczeń dotyczących realizacji najważniejszych potrzeb, które należą się wszystkim dzieciom. Prawa są po to, aby wspierać Cię w rozwoju, gwarantować Ci jak najlepsze warunki do życia i pomagać w tym, aby Twój głos był słyszany.

Prawa dziecka są takie same dla wszystkich dzieci na świecie. Oznacza to, że każde dziecko, niezależnie od płci, bez względu na to w jakim miejscu się urodziło, jakiej jest narodowości, jaką religię wyznaje, czy pochodzi z rodziny bogatej czy ubogiej, ma takie same prawa. Praw nie można także nikogo pozbawić – nikt nie może odmówić Ci praw, ani Ty nie możesz się ich zrzec. Praw nie można także odebrać, gdy nie wypełniasz swoich obowiązków. Korzystanie z praw nie jest uwarunkowane tym, czy dziecko wywiązuje się ze swoich zadań czy nie – to dwie różne kwestie.

Jakie masz prawa?

Wszystkie prawa dziecka są spisane w Konwencji o prawach dziecka.

To bardzo ważny, międzynarodowy dokument, który najpełniej opisuje należne dzieciom prawa. Praw dziecka nie można wartościować - wszystkie są tak samo ważne. Nie możemy powiedzieć, że jedno prawo jest bardziej istotne niż inne. Co więcej, prawa są ze sobą powiązane i bardzo często zależne od siebie. I tak, prawo do edukacji związane jest z prawem do życia i rozwoju, a prawo do bycia wysłuchanym z prawem do informacji czy swobodą wypowiedzi.

Konwencja o prawach dziecka jest obszernym dokumentem. Każde dziecko, aby w pełni korzystać ze swoich praw, a także, aby wiedzieć kiedy jego prawa są naruszane, powinno zapoznać się z zapisami Konwencji. Specjalnie dla Ciebie przygotowaliśmy skróconą i przyjazną dzieciom wersję tego dokumentu, która pozwoli Ci zrozumieć jakie masz prawa i co one oznaczają.

Przeczytaj [Książeczkę o prawach dziecka](#) dostępną na stronie UNICEF Polska, a dowiesz się więcej o swoich prawach.

© UNICEF

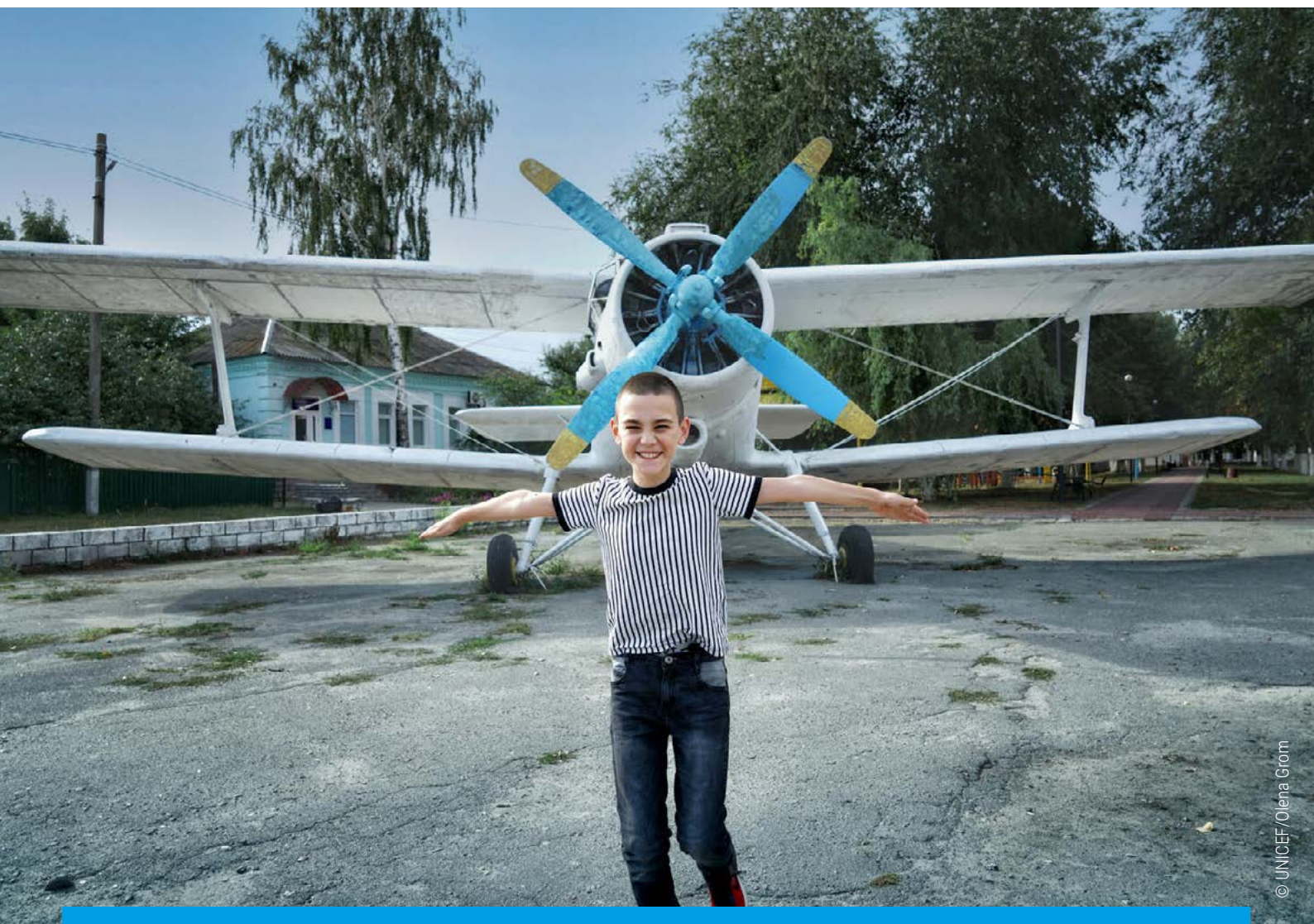
Kto stoi na straży Twoich praw?

Strażnikiem Twoich praw jest państwo, w którym żyjesz i które przyjęło Konwencję o prawach dziecka. Państwo w tym przypadku oznacza wszystkich przedstawicieli instytucji publicznych - a więc rząd, władze lokalne, sędziów, przedstawicieli służb mundurowych, w tym policji, lekarzy, urzędników, nauczycieli i dziennikarzy. Wszystkie osoby dorosłe są odpowiedzialne za dbanie o to, aby dzieciom nie działa się krzywda i aby działać w jak najlepszym interesie dzieci.

W Polsce jest także specjalna instytucja, która stoi na straży Twoich praw i jest to Rzecznik Praw Dziecka. Jego rolą jest podejmowanie interwencji, kiedy prawa dziecka są łamane.

Każde dziecko, które doświadcza krzywdy i jego prawa nie są respektowane, ma prawo prosić o wsparcie. Na stronie <https://unicef.pl/co-robimy/prawa-dziecka/gdzie-szukac-pomocy> znajdziesz informacje i kontakty do instytucji, do których można zwrócić się po pomoc.

Pamiętaj, prawa dziecka to Twoja sprawa. Warto je znać, rozumieć i świadomie z nich korzystać.

© UNICEF/Olena Grom